

an object. -8 A landing-place; रुद्धे गजेन सरितः सरुषावतरे Si. 5. 33. -9 A sacred bathing-place. -10 Translation. -11 A pond, tank. -12 Introduction, preface. -13 Crossing; * रं लभ् to gain one's object (with gen.) -Comp. -कथा account of an अवतार, N. of a chapter in शंकरविजय. -मंत्रः the prayer causing the descent of a deity.

अवतारक *a.* (-रिका *f.*) 1 Making one's appearance. -2 Making a descent.

अवतारण 1 Causing to descend. -2 Translation. -3 Possession by an evil spirit. -4 Worship, adoration. -5 The ends or border of a garment. -6 Preface or introduction (to a work).

अवतारिन् *a.* Making one's appearance, making a descent.

अवतीर्ण *p. p.* 1 Descended, alighted, come down; शैलराजावतीर्णो जहोः कन्यां Me. 50; जलनिधिमनुरूपं जहुकन्यावतीर्णो R. 6. 85; संसारपथमवतीर्णानां K. 175 who have entered upon mundane life. -2 Bathed in; उदधिमिवावतीर्णः K. 158; come to, entered into. -3 Appeared as an incarnation; तदर्थमवतीर्णोऽसौ मन्त्रियोगाचतुर्भुजः Mb.; Pt. 1. -4 Crossed, passed over; अपि नामावतीर्णोऽसि बाणगोचरं Mā. 1 crossed the path, gone within the range, of arrows; दर्शनपथमवतीर्णः S. 3. -5 Fallen (as the night); अवतीर्णयां तस्यां यामिन्यां K. 269; भरेणावतीर्णयां रजन्यां K. 368. -6 Translated. -Comp. -कृण *a.* absolved from debt.

अवतूलयति Den. P. To rub with cotton; तूलैरवकुष्णाति तूलेन ढणाग्रमवघटयति Bop.

अवतोका [अवपतितं लोकं अस्याः; प्रा० ब०] 1 woman of a cow miscarrying from accident.

अवत्त, अवत्तिन् See under अवदो.

अवत्रस्त *a.* Terrified.

अवत्सीय *a.* Not suitable for a calf.

अवदंशः [अवदश्यते पानरुच्यर्थः; अवदंश् कर्मणि घञ्] 1 Any pungent food which excites thirst, stimulant.

अवदत्त *a.* 1 Given away. -2 Finished, accomplished.

अवदह् 1 P. To burn down, destroy.

अवदाघः 1 Heat, burning down. -2 The hot season, summer.

अवदाहः-हं [अवसादितो दाहो येन; प्रा० ब०] 1 N. of the root of a plant (वीरण). -2 Burning down, heat; * इष्टकापथं the root of the वीरण plant.

अवदात *a.* [अव-दै-क] 1 Beautiful; अवदातकांतिः Dk. 107. 37. -2 Clean, clear, pure, spotless, refined, purified, polished; सर्वविद्यावदातचेताः K. 36; so विद्यावदातं मुखं; शास्त्रः -3 Bright, white; आपिशंगावदातया देहप्रभया K. 36, 65, 128, 187, 189, 43, 62, 95; रजनिकरकलावदातं कुलं K. 233; कुंदावदाताः कलहस्तमालाः Bk. 2. 18; cf. also Bh. 2. 25; Ki. 11. 75, 3. 25; 13. 37; Sānti. 3. 14. -4 Virtuous, meritorious; अन्यस्मिन् जन्मनि न कुतमवदातं कर्णं K. 62. -5 Yellow. -तः White or yellow colour.

अवदानं 1 A pure or approved occupation. -2 An accomplished act. -3 A valorous or glorious act, prowess, heroic act, heroism, glorious achievement; संगीयमानत्रिपुरावदानः Ku. 7. 48; Si. 7. 2, 18, 16; प्रापदस्त्रमवदानतोषितात् R. 11. 21; Ki. 17. 16; तत्त्वत्पूर्वावदानेभ्यो न रोचते Dk. 52; Ki. 3. 43, 13. 32. -4 Object of a legend.

अवदान्य *a.* Niggardly, stingy.

अवदावद *a.* Ved. Having no bad reputation.

अवदृ 9 P. To split or force open, to rend or tear asunder. -Caus. 1 To cause to burst, to rend, split; मूतः शिलागिरिः शृंगं वज्रेण वावदरति Rām. -2 To dig down, excavate; तदर्थमुर्वामवदारयद्भिः R. 13. 3; वसुधां चावदारयेत् Rām.

अवदरण Breaking (as a boil), bursting, separating.

अवदारण 1 Tearing, dividing, digging down, cutting into pieces. -2 (करण-ल्युट्) A spade, hoe.

अवदीर्ण *p. p.* 1 Split into two, divided, broken; अवदीर्णमुक्तिपुटमुक्तमौक्तिकप्रकरैः Si. 13. 37. -2 Melted, fused, liquefied. -3 Bewildered, perplexed; भयावदीर्णः संज्ञासादवद्धं बहु भाषसे Mb.

अवदो 4 P. 1 To cut off, divide. -2 (Ved.) To appease (anger).

अवत्त *p. p.* [अव-दो-खंडने कर्मणि क] Cut off.

अवत्तिन् *a.* [अवत्तमनेन इष्टा० इति]

One who divides or cuts off; पंचं dividing into five parts.

अवदानं [अव-दो-ल्युट्] 1 Cutting or dividing into pieces. -2 A part, portion; इदयाद्यवदानानाम् S. B. -3 Transgression. -4 The root of a plant; see अवदान also.

अवदोहः 1 Milking. -2 Milk.

अवद्य *a.* 1 Fit to be condemned, censurable, not to be praised; न चापि काव्यं नवमित्यवद्यं M. 1. 2; किमवद्यः करिडुभजो मणिः Si. 16. 45. -2 Defective, faulty, blamable, disagreeable, disliked; उदवहदनवद्यां तामवद्यादपेतः R. 7. 70; see अनवद्य also. -3 Unfit to be told. -4 Low, inferior. -5 Sinful. -द्यं 1 A fault, defect, imperfection. -2 Sin, vice. -3 Blame, censure, reproach; उदवहदनवद्यां तामवद्यादपेतः R. 7. 70. -4 Shame. -Comp. -गोहन *a.* concealing or keeping off want. -भीः *f.* fear of vices or sin.

अवद्यवत् *a.* Ved. Disgraceful, lamentable.

अवद्योतनं Light.

अवद्योतिन् *a.* Shining down upon, illuminating.

अवदंगः A market.

अवद्य *a.* Ved. Inviolable, invulnerable. -धः Exemption from death; Ms. 5. 39.

अवध्य *a.* Not to be killed, inviolable, sacred; * ता, * भावः, * त्वं exemption from death, inviolability; वधाहर्णामवध्यताम् R. 17. 19; सदैवावध्यभावेन दूतो वदति नान्यथा H. 3. 15; R. 10. 43.

अवध्यर्थ *a.* To be defied.

अवधा 3 A. 1 To place down, deposit; अवधाय श्वधे शृत्विडं Kāty. ; यथा भुरः भुरधाने उवहितः Sat. Br.; ततस्तांस्तेषु कुंडेषु गर्भानवधे तदा Mb.; वासुदेवः स्वमाययात्मन्यवधीयमानः Bhāg.; to fix; पादामे दृशमवधाय निश्चलांगी Mu. 5. 13. -2 To apply (as the mind). -3 To be attentive; इतोऽवधत्तां देवराजः Mv. 6. -4 To shut, close, press together. -Pass. To be placed, applied, or directed (mind); अवधीयतां listen, hear.

अवधातव्य } *pot. p.* To be attended to, deserving attention and care.

अवधानं 1 Attention, अवधानपरे चकार सा प्रलयांतोन्मिषिते विलोचने Ku. 4. 2; अवधानं दीयमानं प्रार्थये Ve. 1;